

Uitspraak geschillencommissie GIP geschil 2024-0350

Datum uitspraak	: 23 augustus 2024
Onderwerp	: Informatieverstrekking over vervallen Flexpensioen bij arbeidsongeschiktheid
Verzoeker	: De indiener van het geschil
Geschil met	: Pensioenfonds Zorg & Welzijn uit Zeist
Samenstelling commissie	: mr. A.G. van Marwijk Kooy (voorzitter) mr. A.W. Cramer mr. W. Wille
Secretaris GIP	: M.A. Dominicus MSc CPC
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen

Samenvatting

De verzoeker is volledig arbeidsongeschikt op het moment dat zij 60 jaar wordt. Daardoor vervalt haar Flexpensioen. De verzoeker vindt dat zij hierover niet juist en niet volledig is geïnformeerd. Hierdoor heeft ze niet de kans gekregen een goede beslissing te nemen over het aanvragen van waardeoverdracht. Pensioenfonds Zorg & Welzijn (PFZW) vindt niet dat sprake is van het niet nakomen van een informatieverplichting en ziet geen aanleiding voor het toepassen van de hardheidsclausule. De commissie stelt het pensioenfonds in het gelijk.

Verloop van het geschil

1. De verzoeker dient op 17 maart 2024 het geschil bij GIP in. Ze heeft hiervoor de interne klachtenprocedure van het pensioenfonds doorlopen. De stukken uit deze procedure zitten bij de ingediende stukken. Daaronder bevindt zich het oordeel van het pensioenfonds van 16 februari 2024 waarmee de interne klachtenprocedure werd afgesloten.
2. De verzoeker kiest niet voor bemiddeling, maar voor een bindende uitspraak van de geschillencommissie.
3. GIP stelt op 8 mei 2024 schriftelijk enkele vragen over het geschil aan de verzoeker en aan het pensioenfonds.
4. De verzoeker beantwoordt de vragen op 22 mei 2024 via het portaal. Het pensioenfonds beantwoordt de vragen per brief van 31 mei 2024.
5. De mondelinge behandeling door de commissie vindt plaats op 13 juni 2024 bij GIP. Het pensioenfonds is hierbij aanwezig, de verzoeker heeft de commissie laten weten niet aanwezig te zijn. Op grond van artikel

25 lid 9 van het procesreglement van GIP heeft de commissie alleen het pensioenfonds gehoord. Het pensioenfonds heeft haar standpunt nog eens uiteengezet. De commissie heeft het pensioenfonds vragen gesteld en die zijn beantwoord.

6. De commissie informeert de verzoeker direct na de mondelinge behandeling dat uit de mondelinge behandeling geen nieuwe gezichtspunten naar voren zijn gekomen waarover zij zich nog zou moeten uitlaten en dat de commissie uitspraak zal doen op basis van de informatie in het dossier.

Wat is er gebeurd?

1. De verzoeker bouwt tussen 1 november 1985 en 29 januari 2001 via haar werkgever pensioen op bij een andere pensioenuitvoerder.
2. Op 1 februari 2001 wijzigt de verzoeker van werkgever, waardoor ze deelnemer wordt in PFZW. Zij bouwt ouderdomspensioen (uit te keren vanaf 65 jaar) en Flexpensioen (uit te keren van 60 tot 65 jaar) op.
3. De verzoeker vraagt bij PFZW waardeoverdracht aan van haar eerder opgebouwde pensioenaanspraken. Op 5 september 2001 ontvangt ze bevestiging van PFZW dat de waardeoverdracht is verwerkt. De overdrachtswaarde wordt door PFZW omgezet in ouderdomspensioen en Flexpensioen.
4. Op 30 november 2002 wordt het dienstverband van de verzoeker beëindigd. Zij gaat ziek uit dienst en krijgt een Ziektewetuitkering.
5. PFZW informeert de verzoeker in 2003 middels een 'Pensioenbericht' over haar premievrije aanspraken.
6. Per april 2003 pakt de verzoeker bij een andere werkgever werkzaamheden op in het kader van re-integratie.
7. Vanaf september 2003 worden deze werkzaamheden omgezet in een dienstverband waarbij ze gaat deelnemen aan een pensioenregeling bij een pensioenverzekeraar. De verzoeker vraagt geen waardeoverdracht aan van PFZW naar deze pensioenverzekeraar.
8. In 2006 valt zij opnieuw uit wegens ziekte. De verzoeker krijgt met ingang van 18 augustus 2008 een WIA-uitkering via UWV.
9. Op 18 augustus 2014 stelt de verzoeker per e-mail de vraag aan PFZW of zij haar Flexpensioen kan laten uitbetalen. Op 21 augustus 2014 antwoordt het pensioenfonds dat zij niet in aanmerking komt voor Flexpensioen omdat zij volledig arbeidsongeschikt is.
10. In mei 2017 wordt de verzoeker 60 jaar. Zij is dan volledig arbeidsongeschikt. Het Flexpensioen, inclusief het deel dat ze kreeg uit de waardeoverdracht in 2001, komt te vervallen.
11. In december 2023 dient de verzoeker bezwaar in bij het pensioenfonds tegen het vervallen van het Flexpensioen.

De vordering(en)

De verzoeker vordert met name op grond van de hardheidsclausule in het pensioenreglement van PFZW dat PFZW haar Flexpensioen niet laat vervallen en omzet in een hoger ouderdomspensioen.

Waar kijken de partijen anders naar

De kern van het meningsverschil tussen partijen is als volgt.

Standpunten van de verzoeker

1. De verzoeker stelt dat in geen enkel 'polisblad of toelichting' iets stond vermeld over Flexpensioen in combinatie met arbeidsongeschiktheid.
2. In de jaarlijkse pensioenberichten is geen informatie opgenomen over de gevolgen voor het Flexpensioen van eventuele toekomstige arbeidsongeschiktheid. In het bijzonder wordt daarin niet vermeld dat het Flexpensioen komt te vervallen bij arbeidsongeschiktheid op je 60^e.
3. De verzoeker vindt dat zij door het pensioenfonds onjuist en onvolledig is geïnformeerd over het feit dat het Flexpensioen vervalt in geval van arbeidsongeschiktheid op de 60^e verjaardag. In de offerte voor waardeoverdracht uit 2001 wordt hierover niets gezegd. Bij de offerte was geen pensioenreglement bijgevoegd en er werd niet verwezen naar een reglement dat zij zou kunnen opvragen of raadplegen.
4. De verzoeker vindt dat zij door de wijze van informatievoorziening geen kans heeft gehad een goede beslissing te nemen inzake haar pensioen. In het Pensioenbericht van 2003 wordt niet ingegaan op de mogelijkheid waardeoverdracht aan te vragen. Indien zij daarover was geïnformeerd, had zij waardeoverdracht aangevraagd naar de pensioenverzekeraar van haar nieuwe werkgever om niet het risico te lopen de Flexpensioenaanspraken kwijt te raken als zij op haar 60^e arbeidsongeschikt was.

Standpunten van het pensioenfonds

5. Het pensioenfonds stelt dat de voorwaarden voor het vervallen van het Flexpensioen in 2001 vermeld werden in het pensioenreglement. Op de UPO's vanaf 2017 stond voor de verzoeker, conform het pensioenreglement, geen Flexpensioen meer vermeld. Vanaf 1 juli 2017 is de informatie over het (vervallen van het) Flexpensioen op de website verduidelijkt.
6. Het pensioenfonds vindt het vervelend dat de offerte voor de waardeoverdracht onduidelijk is geweest voor haar, maar ziet hierin geen aanleiding tot het aannemen van hardheid. Daarvan kan sprake zijn als de verzoeker arbeidsongeschikt is geworden voordat zij pensioen opbouwde bij PFZW of als er relatief kort vóór de pensioendatum een waardeoverdracht heeft plaatsgevonden. Dit speelt voor de verzoeker allebei niet. Enerzijds ligt de ingangsdatum van de arbeidsongeschiktheidsuitkering (18 augustus 2008) na de start van de opbouw bij PFZW (1 februari 2001) en anderzijds heeft de waardeoverdracht 16 jaar voor de 60-jarige leeftijd plaatsgevonden. Daar komt bij dat zij ten tijde van de waardeoverdracht nog niet arbeidsongeschikt was.
7. Volgens het pensioenfonds was er op grond van de Pensioen- en spaarfondsenwet, zoals die in 2002 van kracht was, geen verplichting voor het pensioenfonds om de verzoeker bij het einde van haar dienstverband te informeren over de mogelijkheden van waardeoverdracht en de potentiële gevolgen daarvan. Het pensioenfonds stelt dat er dus op dit punt geen sprake kan zijn van het niet nakomen van informatieverplichtingen.

8. Het pensioenfonds voert aan dat de verzoeker in 2014 een vraag heeft gesteld over de mogelijkheid het Flexpensioen te laten uitbetalen in combinatie met haar IVA-uitkering. In het antwoord is gemeld dat zij niet in aanmerking komt voor Flexpensioen als zij volledig arbeidsongeschikt is op haar 60^e.

Verdere punten waarover partijen van mening verschillen bespreekt de commissie hierna, voor zover die voor het beoordelen van het geschil van belang zijn.

Overwegingen geschillencommissie

9. De commissie beoordeelt het geschil naar Nederlands recht op grond van het procesreglement van GIP. Voor dit geschil is het pensioenreglement van het pensioenfonds bepalend zoals dat luidde in 2001, 2002 en mei 2017. Bij het lezen en uitleggen van een pensioenreglement moet worden uitgegaan van de letterlijke tekst van de artikelen, mede in hun onderlinge samenhang bezien. Daarbij kan rekening worden gehouden met de gevolgen van verschillende uitleg-uitkomsten. Het pensioenreglement heeft geen bijbehorende toelichting, zodat de bedoeling van de opstellers van het pensioenreglement niet in de uitleg kan worden betrokken.

Vervallen Flexpensioen

10. In mei 2017 werd de verzoeker 60 jaar. Op dat moment was het pensioenreglement versie januari 2017 van kracht. Artikel 10.7 van dat pensioenreglement bepaalde in lid 2 het volgende:

De (gewezen) deelnemer heeft geen recht op Flexpensioen voor (het deel van) de deelneming voor zover hij:

- a. op de ingangsdatum van het Flexpensioen voor of op de Flexpensioendatum al recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering;*
- b. recht had op voortzetting van de pensioenopbouw uitsluitend als gevolg van een bijdrage van FVP;*
- c. het Flexpensioen al heeft laten ingaan.*

Voor toepassing van het bepaalde onder a wordt een Flexpensioen, dat ingaat na de Flexpensioen datum geacht te zijn ingegaan op de Flexpensioendatum.

11. In het genoemde pensioenreglement wordt de Flexpensioendatum gedefinieerd als 'de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 60 jaar wordt.' Voor de verzoeker is de Flexpensioendatum dus 1 mei 2017.
12. Op 1 mei 2017 had de verzoeker recht op een WIA-uitkering (IVA) op grond van volledige arbeidsongeschiktheid.
13. Op grond van het bepaalde onder a van lid 2 van artikel 10.7 van het pensioenreglement heeft de verzoeker geen recht op Flexpensioen. Daar gaat de verzoeker ook zelf van uit. In 2001 en 2002 bevatte het pensioenreglement inhoudelijk dezelfde regeling.

Informatie in offerte waardeoverdracht

14. Wat betreft het feit dat PFZW in de offerte voor inkomende waardeoverdracht van 13 juni 2001 en in de bevestiging van 5 september 2001 niet ingaat op de mogelijkheid dat het Flexpensioen vervalt als er sprake is van een arbeidsongeschiktheidsuitkering op 60-jarige leeftijd, overweegt de commissie als volgt.
15. In 2001 was de Pensioen- en Spaarfondsenwet (PSW) van kracht. In of bij deze wet zijn geen voorschriften opgenomen ten aanzien van de informatie die verstrekt moet worden rondom een individuele waardeoverdracht. Dat PFZW in de offerte en de bevestiging niet ingaat op de voorwaarden voor het Flexpensioen, is dus niet in strijd met een wettelijke bepaling. Ook het pensioenreglement bevatte geen verplichting om verzoeker te informeren zoals zij stelt.
16. Wat de commissie betreft, vloeit uit de relevante regelgeving in 2001 voor het pensioenfonds dus geen plicht voort om deelnemers los van de tekst van het pensioenreglement specifiek te informeren over de relatie tussen het recht op Flexpensioen en arbeidsongeschiktheid. De verzoeker heeft geen specifieke omstandigheden aangevoerd waarom dat in haar geval anders zou zijn.
17. De commissie gaat ervan uit dat de verzoeker bekend was of had kunnen zijn met het pensioenreglement. Immers, op grond van artikel 17 lid 1 van de PSW moet het pensioenfonds de deelnemer bij toetreding schriftelijk op de hoogte stellen van de inhoud van de geldende statuten en reglementen. De verzoeker heeft niet gesteld dat dit niet is gebeurd. In de 'Aanvullende gegevens' bij het 'Pensioenbericht 2001' van PFZW is opgemerkt *'Dit Pensioenbericht is gebaseerd op de bij ons bekende gegevens per 1 januari 2001 en het huidige reglement; wijzigingen hiervan (kunnen) leiden tot andere pensioenuitkomsten.'* Pas na ontvangst van dit bericht op 30 augustus 2001 heeft de verzoeker de offerte voor waardeoverdracht ontvangen.

Informatie bij einde dienstverband

18. Daarmee komt de commissie aan de vraag of het pensioenfonds de verzoeker in 2002 bij het einde van het dienstverband had moeten informeren over de mogelijkheid van uitgaande waardeoverdracht, met name in verband met de mogelijke gevolgen van arbeidsongeschiktheid voor het recht op Flexpensioen.
19. Ook in 2002 was de PSW van kracht. De toenmalige PSW bevatte geen informatievoorschriften voor een pensioenuitvoerder met betrekking tot het beëindigen van de deelneming. Dat houdt in dat er op grond van de PSW geen verplichting bestond om bij het einde van de deelneming de deelnemer te informeren over de mogelijkheid van waardeoverdracht of de mogelijke gevolgen van eventuele toekomstige arbeidsongeschiktheid. Ook het pensioenreglement bevatte geen dergelijke verplichting.
20. Er was dus in of kort na november 2002 ook geen plicht voor PFZW om de verzoeker te informeren over (de mogelijkheid van) waardeoverdracht of de mogelijke gevolgen voor het Flexpensioen als zij een arbeidsongeschiktheidsuitkering zou ontvangen op het moment dat zij 60 jaar zou worden.
21. Onder de PSW was de mogelijkheid tot het aanvragen van waardeoverdracht beperkt tot een periode van 6 maanden na de start van de opbouw bij de nieuwe pensioenuitvoerder. De verzoeker is in september 2003 deelnemer geworden aan een nieuwe pensioenregeling. Daardoor had zij tot (ongeveer) maart 2004 de tijd om een eventueel verzoek tot waardeoverdracht te doen bij de uitvoerder van deze regeling. De

vraag van de verzoeker uit 2014 was dus, ongeacht het antwoord van PFZW, te laat om eventueel een waardeoverdracht in gang te zetten naar de nieuwe pensioenuitvoerder.

Toepassen hardheidsclausule

22. Het pensioenfonds heeft de ruimte om een artikel uit het pensioenreglement niet toe te passen of daarvan af te wijken, op grond van artikel 10.2 van het huidige pensioenreglement (de hardheidsclausule). Voorwaarde hiervoor is dat toepassen van het artikel, gelet op het doel of strekking daarvan, leidt tot 'een onbillijkheid van overwegende aard'. Indiener heeft daar een beroep op gedaan.
23. De bepaling in lid 2 onder a van artikel 10.7 van het pensioenreglement voorkomt samenloop van uitkeringen (WIA en Flexpensioen). Dat is een keuze van sociale partners waar de commissie niet in treedt. De achtergrond van de bepaling is volgens het pensioenfonds dat iemand die arbeidsongeschikt is zonder die bepaling wordt bevoordeeld ten opzichte van een arbeidsgeschikte deelnemer, die alleen recht heeft op Flexpensioen. De commissie ziet in de omstandigheden van de verzoeker geen onbillijkheid van overwegende aard.

Beslissing geschillencommissie

Gegeven alle bovenstaande overwegingen komt de geschillencommissie tot de conclusie dat er geen grond is om de vordering van de verzoeker toe te wijzen. De vordering wordt daarom afgewezen.

De commissie ziet geen aanleiding om te bepalen dat het pensioenfonds (een deel van) door de verzoeker gemaakte kosten moet vergoeden.

mr. A.G. van Marwijk Kooy
Commissievoorzitter

M.A. Dominicus MSc CPC
Secretaris GIP

Over deze uitspraak

Als u het niet eens bent met de uitspraak, kunt u meestal in beroep gaan bij de commissie van beroep van GIP. Niet altijd, omdat op de mogelijkheid van beroep bij bindend advies uitzonderingen bestaan. Bijvoorbeeld: het financieel belang moet minstens EUR 25.000 bedragen. In het reglement van de commissie van beroep, te vinden op de website van GIP, leest u hier meer over.

Een beroep moet binnen zes weken na dagtekening van de uitspraak ingediend worden. U dient hiervoor een beroepschrift te schrijven. Dit is een brief waarin u omschrijft welke bezwaren u heeft tegen de uitspraak. Als er twijfel mogelijk is over de vraag of het financieel belang wel minstens EUR 25.000 is, is het verstandig uit te leggen waarom dit volgens u wel het geval is. Op basis van uw argumenten beoordeelt de commissie van beroep of uw geschil opnieuw inhoudelijk behandeld dient te worden.